

Participatie woningbouw

Een werkwijze om samen resultaat te halen op het gebied van woningbouw in de gemeente Tytsjerksteradiel.

1. Inleiding

In de gemeente Tytsjerksteradiel staan we aan de vooravond van de uitvoering van een aantal woningbouwplannen. De gemeenteraad heeft besloten om op de volgende locaties de mogelijkheden voor woningbouw te onderzoeken:

- Kloosterlaan-Noord ([iBabs Online](#))
- Elingsloane¹ ([iBabs Online](#))
- Suwâld ([iBabs Online](#))
- Noardburgum ([iBabs Online](#))
- Tjalling Koopmans College ([iBabs Online](#))

De gemeenteraad heeft voor bovengenoemde locaties startnotities vastgesteld. In de startnotities is aangegeven dat een participatieplan nodig is. Dit participatieplan ligt nu voor.

In dit participatieplan is weergegeven hoe we als college de participatie op het gebied van woningbouwontwikkeling vormgeven. Dit jaar gaan we experimenteren met deze manier van werken. Wat we hierbij leren, gebruiken we als input bij de verdere uitwerking van een integrale (organisatiebrede) aanpak van participatie. Het participatieproces zal daarom goed worden vastgelegd.

1.1 Relatie met beleidsnotitie Overheidsparticipatie en de verordening op het burgerinitiatief

In de beleidsnotitie Overheidsparticipatie bij burgerinitiatieven en de verordening op het burgerinitiatief wordt het toetsingskader en het proces voor burgerinitiatieven in de gemeente Tytsjerksteradiel beschreven.² Deze documenten zorgen ervoor dat het voor de inwoners, de gemeenteraad, het college en de ambtenaren helder is wat een burgerinitiatief is, aan welke kaders een burgerinitiatief moet voldoen en middels welke stappen een burgerinitiatief vorm kan krijgen. Met dit participatieplan zijn wij als gemeente juist de initiatiefnemer en gaat het over het handelen vanuit de gemeente.

1.2 Relatie omgevingswet

Participatie als aanjager in het kader van de omgevingswet vinden we belangrijk en nemen we serieus. In de ontwerp omgevingsvisie hebben dit als volgt opgenomen:

“Om zoveel mogelijk inwoners te bereiken gebruiken we digitale middelen en hebben we persoonlijk contact. Ook het bedrijfs- en verenigingsleven vragen we om hun mening. En vooral de jeugd willen we horen, we zoeken naar nieuwe wegen om deze doelgroep nadrukkelijk te betrekken bij de participatie. We vertellen daarbij steeds in begrijpelijke taal welke vragen of initiatieven er spelen en wat de spelregels zijn. En achteraf vertellen we welke keuzes we gemaakt hebben en waarom. Dat doen we op een proactieve manier via een mix van vindbare kanalen.”

¹ Het participatieplan voor de Elingsloane is al verzonden naar de raad. We willen in dit traject van de Elingsloane ook leren ten gunste van de andere participatietrajecten die nog worden opgestart.

² De beleidsnotitie Overheidsparticipatie en de verordening op het burgerinitiatief zijn vastgesteld door de gemeenteraad op 10 juni 2021.

2. Kaders en randvoorwaarden

De kaders en randvoorwaarden bepalen de ruimte en het speelveld waarbinnen plannen gemaakt kunnen worden. De kaders die zijn gegeven staan in eerste instantie in de vastgestelde startnotities en de amendementen die zijn ingediend. Daarnaast zijn er kaders die bestaan uit geldende wet- en regelgeving, gemeentelijk beleid en/of eerdere (haalbaarheids)onderzoeken. Wanneer de kaders duidelijk zijn en ook helder worden gepresenteerd kan het verdere proces worden gestart.

3. Betrokkenen

De verschillende betrokkenen rondom de woningbouwplannen in de gemeente Tytsjerksteradiel zijn onder andere:

- Inwoners/omwonenden;
- Dorpsbelangen;
- Grondeigenaren/ontwikkelaars;
- Gemeente;
- Woningcorporaties;
- Andere belanghebbenden.

De gemeente stelt kaders vast en toetst deze vervolgens. De gemeente gaat over het (wettelijk) kader waarbinnen er woningen gebouwd worden. Daarnaast toetst de gemeente onder andere op stedenbouwkundige-, ruimtelijke- en volkshuisvestelijke aspecten.

De gemeenteraad neemt uiteindelijk het besluit om het bestemmingsplan vast te stellen. De raad heeft ten tijde van het besluit van de vastgestelde startnotities kaders meegegeven. De gemeenteraad wordt op een aantal momenten bij het planproces betrokken. De resultaten van de participatie zullen worden verwerkt in het planproces en informerend aan de raad voorgelegd.

Het college is regievoerder van het proces en legt een definitief ontwerp bestemmingsplan voor aan de gemeenteraad.

De ontwikkelaar is veelal eigenaar en zal ook definitief een besluit nemen om woningbouw wel of niet te ontwikkelen. De rol van de ontwikkelaar is ook het zorgen voor draagvlak. In een aantal gevallen is de gemeente ontwikkelaar.

De omwonenden, dorpsbelangen en overige stakeholders denken actief mee in het traject om te komen tot een ontwerp bestemmingsplan.

4. Doel en reikwijdte

Het doel van de participatie is om belanghebbenden te betrekken en gelegenheid te bieden om een bijdrage te leveren aan de voorbereiding van een plan. Uiteindelijk neemt de gemeenteraad een besluit. Deze werkwijze draagt bij aan:

- I. Goede samenwerking tussen gemeente, inwoners en stakeholders;
- II. Adequate communicatie in tweerichtingsverkeer en gelijkwaardigheid ;
- III. Breed gedragen besluiten.

5. Werkwijze

Hieronder worden de onderdelen in verschillende fases in het participatietraject uitgeschreven: wie participeren, de vorm van participatie, de wijze van 'beëindiging' van de participatiefase en de planning.

FASE 1: INFORMEREN

Het participatietraject begint met het informeren van inwoners. De start bestaat uit een plenaire bijeenkomst waarvoor we inwoners persoonlijk uitnodigen in de buurt. In de brief staat de aanleiding van de uitnodiging en een toelichting op het besluit van de gemeenteraad. Tijdens de plenaire bijeenkomst leggen we uit wat het doel is van de bijeenkomst en hoe het verdere verloop van de participatie eruit komt te zien. Ook geven we aan welke (overige) partijen mee zullen doen en wat hun rol is tijdens het participatietraject en leggen we de kaders uit.

Tijdens de bijeenkomst vragen we aanwezigen om alvast een aantal aandachtspunten of denkrichtingen mee te geven.

FASE 2: ONTWERPEN

Omwonenden krijgen tijdens en na de plenaire bijeenkomst de mogelijkheid deel te nemen aan een ontwerpteam. Andere betrokkenen op het gebied van woningbouw nodigen we ook uit om deel te nemen aan het ontwerpteam. Het ontwerpteam zal bestaan uit een afvaardiging van inwoners/omwonenden, dorpsvertegenwoordiging, grondeigenaren/ontwikkelaars, gemeente, woningcorporaties, natuurorganisaties en eventuele andere belanghebbenden. Bij de samenstelling zal gekeken worden naar een goede vertegenwoordiging van belangen en meningen (voor- en tegen).

Het ontwerpteam gaat aan de slag met alle denkrichtingen uit de plenaire bijeenkomst. Op basis van de denkrichtingen maken we één of meerdere schetsen. Het ontwerpteam zal daarbij ook rekening houden met de kaders die door de gemeente zijn gegeven. Het ontwerpteam komt een aantal keren bijeen om te komen tot een mogelijke invulling/schets.

Het is mogelijk om expertise zoals stedenbouwkundigen te vragen wanneer dat nodig is. Het ontwerpteam maakt gebruik van alle participatiemiddelen die al voorhanden zijn, zoals het participatieplatform van de gemeente. [Participatieplatform van Gemeente Tytsjerksteradiel | CitizenLab \(t-diel.nl\)](#).

FASE 3: RESULTATEN VERWERKEN

Het ontwerpteam koppelt de invulling terug naar alle omwonenden en belanghebbenden tijdens een plenaire bijeenkomst. Uitgelegd wordt waar het participatieproces toe heeft geleid en wat ermee is gedaan. Betrokkenen kunnen dan reageren op verschillende schetsen en gezamenlijk een voorkeursschets kiezen, die kan rekenen op zoveel mogelijk commitment en draagvlak. De gekozen schets zal uitmonden in een ontwerp dat verder wordt meegenomen in de planologische procedure. Hiermee is het participatieproces afgesloten.

6. Planning

We zijn al begonnen met de uitvoering van participatietraject aan de Elingsloane. Voor de overige woningbouwplannen starten we het participatieproces op volgens de planningen in de startnotities.

7. Besluitvorming

Bovenstaande werkwijze moet onder andere leiden tot een heldere conclusie over de haalbaarheid van deze locaties. Wanneer de locatie op alle gebieden haalbaar is en kan rekenen op voldoende draagvlak, starten we de planologische procedure. De raad ontvangt de resultaten van de participatie ter informatie en neemt de besluiten over het voorontwerpbestemmingsplan en het ontwerpbestemmingsplan.